

Pienten jätevedenpuhdistamoiden hoitajat halukkaita oppimaan lisää

Jätevesijärjestelmien uudistaminen haja-asutusalueilla on ollut ajankohtainen aihe viime vuosina. Joulukuussa 2019 päättyneessä Vantaanjoen ja Helsingin seudun vesiensuojeluyhdistyksen ”Pienet puhdistamot Vantaanjoella -hankkeessa” tarjottiin neuvontaa kiinteistökohtaisia järjestelmiä suurempien, asukasvastineluvultaan 20 - 99 henkilön jätevedenpuhdistamoiden hoitajille. Kuormituskeltaan omakotitalojen ja ympäristöluvan edellyttämien puhdistamoiden väliin jääviä jätevesijärjestelmiä on esimerkiksi haja-asutusalueilla sijaitsevilla leiri- ja kurssikeskuksissa sekä kouluissa ja kahviloissa. Tällaiset puhdistamot voivat olla puutteellisesti toimiessaan huomattava kuormitusriski ympäristölle, erityisesti jos ne sijaitsevat pohjavesialueella tai pienen järven rannalla.

Neuvontakäynneillä selvitettiin kohteiden jätevesijärjestelmien toimivuutta ja neuvottiin puhdistamonhoitajia järjestelmien huollossa. Vuosina 2018 - 2019 neuvontaa annettiin 34 kohteessa Helsingissä, Espoossa, Vantaalla, Nurmijärvellä, Tuusulassa ja Mäntsälässä. Näistä kohteista jätevesien käsittely oli kunnossa alun perin noin kolmanneksella. Neuvontakäynnin jälkeen jätevesijärjestelmää korjattiin noin 15 %:ssa kohteista ja noin puolet kohteista vaatii jatkossa uudistamista tai lisäselvityksiä. Tulokset olivat samankaltaisia kuin Vantaanjoen valuma-alueen haja-asutusalueiden omakotitalokiinteistöillä.

Ympäristön pilaantumista ei havaittu millään kiinteistöillä, mutta huoltoa tuli tehostaa useimmissa kohteissa, kertoo *ympäristöasiantuntija Jari Männynsalu* vesiensuojeluyhdistyksestä. Kohteissa, joissa jätevettä muodostuu epäsäännöllisesti tai kausittaisesti, puhdistamon hoito vaatii erityisen paljon huolellisuutta. Jos huoltohenkilöstö vaihtui usein ja uutta henkilöä ei perehdytetty jätevesijärjestelmän toimintaan, jätevesijärjestelmä ei toiminut asiallisesti. Puhdistamonhoitajat olivat halukkaita oppimaan lisää ja hankkeessa he saivat tarvitsemaansa tietoa. Tietoa pienten puhdistamoiden aiheuttamasta kuormitusriskistä viedään eteenpäin myös kiinteistönomistajille, viranomaisille ja kuntapäätäjille, jotta asiaan kiinnitettäisiin jatkossa enemmän huomiota.

Suurin osa puhdistamoilla havaituista ongelmista oli korjattavissa suhteellisen helposti panostamalla hyvään ohjeistukseen ja puhdistamon huolelliseen hoitoon. Hankkeessa saatiin paljon hyviä kokemuksia puhdistamoista, joilla oli vapaaehtoinen tai kunnan vaatima seuranta ja näytteenotto 1-4 kertaa vuodessa. Samoin hyväksi havaittiin ”Nurmijärven toimintamalli”, jossa pienpuhdistamoiden huoltoon erikoistunut jätehuolto-yhtiö vastasi kunnan koulujen jätevedenpuhdistamoiden säännöllisestä huollosta ja toiminnan seurannasta. Hankkeessa tehtyjen käyntien perusteella laadittiin toimenpidesuosituksia puhdistamoille sekä valvonnasta vastaaville alueen kunnille. Näitä kokemuksia voidaan hyödyntää koko maassa ja on toivottavaa, että samantyyppisiä hankkeita toteutetaan muuallakin Suomessa. Tällä tavoin voidaan vähentää haja-asutuksesta aiheutuvaa ravinnekuormitusta vesistöihin ja pohjaveteen.

Vantaanjoen ja Helsingin seudun
vesiensuojeluyhdistys ry

Tiedote

10.2.2020

Lisätietoja:

Hankkeen julkaisu löytyy osoitteesta:

http://www.vhvsy.fi/files/upload_pdf/8946/Julkaisu%2079_2019_Pienet%20AVL%2020-99-puhdistamot.pdf

Jari Männynsalo
jari.mannynsalo@vantaanjoki.fi
puh. 050 344 4028

Paula Luodeslampi
paula.luodeslampi@vantaanjoki.fi
puh. 044 767 1393

Asko Särkelä
asko.sarkela@vantaanjoki.fi
puh. 044 280 6807

Halkeama pienpuhdistamossa.

Kuva: Paula Luodeslampi

Vantaanjoen ja Helsingin seudun
vesiensuojeluyhdistys ry

Tiedote

10.2.2020

Koulun maasuodatuskenttä. Kuva: Paula Luodeslampi

Koulun pienpuhdistamo. Kuva: Jari Männynsalo

Vantaanjoen ja Helsingin seudun
vesiensuojeluyhdistys ry

Tiedote

10.2.2020

Vanha pienpuhdistamo. Kuva: Asko Särkelä

